Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1464 — NGÀY THỨ TƯ 20 JUIN 1923 = NGÀY MỒNG 7 THÁNG NĂM ANNAM NĂM QUÍ-HỢI — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR – PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA
TÉLÉPHONE : 203
Adresse télégraphique :
LUCTINH – SAIGON

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm	12$00	15$00
Sáu tháng	6.50	8.00
Ba tháng	3.50	4.50

BÁN LẺ MỖI SỐ... 0$08
Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO REUNIS)

南中日報 六省新聞

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và ngày chúa-nhựt

POUR LES ANNONCES S'ADRESSER:
à Saigon : aux Bureaux du Journal rue Catinat, 152-156-157 (1er étage)
à Hanoi : aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
à Paris : chez M. M. Mayence & Cie 9, rue Tronchet.

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi mua báo thì đề ngày cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOẰNG-MƯU, chủ bút.

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE No 1088

BÚT QUYỀN TỰ-DO

CÙNG NHỮNG NGƯỜI VỘI TRÁCH

Lời trách rất dễ nơi lòng người không hay xét nét. Ấy là tục đời bằng vội; mà vì vậy thật chẳng sai. Người đời phần nhiều, mỗi khi gặp sự bất bình vội trách, chẳng để trong giây phúc mà xét lẽ phải chăng; xét coi sự làm cho mình bất bình đấy có phải lỗi đáng trách cùng chăng. Nếu để xét lại thì lời trách chẳng phải dễ như lời tục vì. Bởi lòng người hoặc nóng vội hoặc hẹp hòi, hễ thấy chi chẳng vừa ý mình thì giận, thì trách, cho rằng người nói vậy, người làm vậy là người nghịch với mình chẳng thuận tình với mình mà vùa giúp cho mình; quên rằng bá nhân bá tánh, ai riêng ý nấy; quên rằng bút quyền tự do, ngôn luận cũng tự do.

Từ bữa các báo Tây-Nam vầy vùng trận bút, châm qui vụ xét nhà M. Tập trong lúc M. Tập chẳng có ở nhà; phản đối nhau về điều luật hình 46 31 & 37; tranh luận nhau về chỉ-dụ ngày 19 Juillet 1791 và nghị-định ngày 24 Janvier 1888; có một vài hiệu báo, tuy chưa đáng gọi cho là tha cầu biệt sự, mà đã đổ tội xét nhà vì phép ấy riêng cho một mình ông Arnoux chịu, lại còn cao rao, vì chỉ-dụ ngày 19 Juillet 1791 chưa hề có lịnh ban hành vào Nam-kỳ, nên từ đây trong xứ được quyền tự-do đổ bác.

Nghe tiếng cao rao Đổ-bác tự do, thật, vì lợi chung trong thiên-hạ, tôi lấy làm xốn-xang gan tất vô cùng; xét vì đổ-bác tự do là một mối hại lớn cho xứ Nam-kỳ, có thể làm cho nước nghèo dân mạt.

Tôi cũng là dân trong xứ đồng hưởng phước đồng chịu họa; tôi cũng là vịnh bút một tờ báo, há đành thủ khẩu như bình, ngồi xem hư thiệt vậy ru! Tôi muốn xuống viết đề lời phản đối với cái tiếng cao rao cờ bạc tự do kia, mà chưa kiệp viết bỗng đã tiếp đến tay mấy bài luận của M. Văn là một vị trợ bút của tệ-báo gởi đến. Tôi xem xét kỹ cang rồi liền đăng, để cho độc giả chư tôn nhãn lãm.

Đăng ba bài ấy ra rồi, tôi lấy làm an lòng hết sức, chẳng dè có nhiều người đến mà trách lẫn tôi.

Nghe mấy lời trách quá đáng ấy, tôi thầm nghĩ: Việc đang nói đây là việc dân việc nước, mà hễ việc dân việc nước thì là việc chung; việc chung thì lo chung, luận chung. Vậy tôi gượng xuống bút đề lời, tỏ cùng những người vội trách tôi, xét nét cho kỹ cang rồi sẽ. Gẫm cũng chẳng muộn gì!

« Vụ xét nhà M. Tập lúc ban đêm không có M. Tập ở nhà, M. Tập gọi làm vi phép M. Tập kiện; ấy là quyền riêng của M. Tập. Trót ba bài của M. Văn không một lời luận về chuyện M. Tập, không vị vụ xét nhà vi phép, mà cũng không binh ông cò nào tất cả. Ba bài của M. Văn phản đối với lời đổ tội riêng cho ông Arnoux, với tiếng cao rao đổ bác tự do, và sau rốt xin ban hành chỉ dụ ngày 19 juillet 1791 cho hạng Còm-mit-xe có quyền rộng xét cờ bạc trộm cướp, mà giúp an cho bá tánh. Nếu bài M. Văn cho vụ xét nhà M. Tập đó là làm phải, thì lý đâu đoạn sau rốt bài thứ ba lại nài xin cho quyền rộng cho Còm-mit-xe mà nghiêm cấm hàng Sếp-bót và biện Tây biện Chà, phần nhiều, hay thừa lúc vắng mặt đờn-ông, có một mình đờn-bà ở nhà, mượn cớ xét rát, vào nhà người, bắt từ trước ra sau, từ sau ra trước. Dường ấy ai đó cũng biết cho rằng ý M. Văn không thuận với vụ xét nhà người vi phép chớ. Còn như đoạn nói về phần M. Arnoux, xin chớ vội nghĩ cho M. Văn binh M. Arnoux mà lầm. Ấy là lời công bình và chính lý lắm đó. Vẫn biết M. Arnoux ngồi Đầu-ti Mật-thám, nhưng chưa phải người ý quyền làm vi phép. Làm đâu đều có luật có lịnh đó chớ. Như nói chỉ dụ ngày 19 Juillet 1791 chưa ban hành vào Nam-kỳ, cớ sao ông Arnoux dám sai vào xét nhà người lúc thâm canh, chẳng kể điều luật 49-32 và 36, thì xét kỹ chẳng phải ông Arnoux sai; mà là ông Chef de la Sûreté politique sai; lại người mà sai như vậy đó là vì có nghị-định quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 23 Janvier 1888 dạy phải tuân y vậy. Từ thuở nay, ông nầy tới ông kia, ông nào cũng noi ý nhau tùy chỉ lịnh mà làm một cách; nếu nói chỉ dụ 19 Juillet 1791 chưa ban hành, thì lỗi ở nơi đâu, nơi ai, nào phải nơi ông Đầu-ti Mật-thám. Lại nữa vì dầu lỗi ở nơi ông Đầu-ti Mật-thám, thì kiện ông Đầu-ti Mật-thám làm vi lịnh, sai người đến xét nhà M. Tập trong lúc ban đêm, chớ có lý đâu đổ tội riêng cho ông Arnoux. Huống chi việc làm đâu có luật lịnh đó, chẳng phải quan Đầu-ti Mật-thám vì lịnh làm vi phép, lỗi chẳng bởi nơi quan Đầu-ti Mật-thám, *mà cũng chẳng ở riêng mình ông Arnoux chút nào tất cả*, mà cứ châm ông Arnoux mà kích-bác mãi thì ai lại chẳng nghĩ cho vì chút hờn riêng nào chăng.

« Tóm lại ba bài M. Văn, cốt phản đối với lời cao rao *đổ bác tự do*, nên cầu xin ban hành chỉ dụ ngày 19 Juillet 1791 để rộng quyền cho Còm-mit-xe mà nghiêm cấm Sếp-bót và biện; phản đối với lời *đổ tội riêng cho ông Arnoux* », chớ nào có nói đến vụ xét nhà M. Tập là phải, hay là M. Tập kiện là quấy mà hòng trách; vụ ấy còn có tòa, vụ ấy là quyền riêng của M. Tập. Tôi xin nhạo lại một lần nữa rằng ba bài M. Văn không đoán tới vụ xét nhà M. Tập mà cũng chẳng luận vụ M. Tập kiện thưa ai. Xin những người vội trách nằm đêm xét kỹ.

Lê-hoằng-Mưu.

LỜI CẢM TẠ

Tôi lấy làm vinh-hạnh được liệt-vị hương-chức, thân-hào trong năm thôn, quá yêu đến tôi, đồng lòng trạch-cử tôi làm chức Cai-tổng, thì tôi lấy làm cám ơn vô cùng. Ấy vậy, tôi quyết noi chánh-sách quang-minh của nhà-nước, để mở mang hương-lý trong phần tổng cho được ngày mới một ngày, ấy mới chẳng phụ tình huệ-cố của chư-tôn tin đến tôi mà phú-thác cho cái trách-nhậm trọng-đại nầy.

Vậy tôi kính có mấy lời trung-hậu, tạ tình tri-ngộ từ đây.

TRÁC-CƯỜNG-CANG
Cai-tổng, Hòa-đồng-thượng (GOCONG)
kính tạ.

QUAN YÊU LÀNG GHÉT

Từ tôi vào tì giáo huấn, chịu phần trách nhậm dìu-dắc trẻ thơ sanh nơi trường Tiểu học ở chốn thôn quê đến nay, đã gần mười năm, chịu nhiều điều thương ghét lắm nỗi cam go. Chẳng phải sự thương ghét ấy tại nơi mình làm sai bổn phận, hay là biến cải ra cho nghịch lòng người; Chẳng qua là vì bổn phận; tuân theo điều lệ quan trên, thành ra chẳng vừa lòng người. Nhứt là, Từ có lời quan đốc-học-chánh ban hành vào tờ Sư-phạm-học-khoa đến nay lại càng lắm hơn xưa. Lời truyền ấy khắp xứ Nam-kỳ trường sơ học nào mà chẳng có. Hễ mấy thầy giáo thấy rồi thì liền có dáng trước cửa trường, hoặc là đọc cho học trò nghe; Còn trong chốn thôn quê gần tới kỳ tựu trường thì thầy giáo có nói với hương giáo sai trùm trưởng rao cho cha mẹ học trò hay. Những người có cho con vào học lớp đồng ấu, theo mấy ngày định trong tờ Sư-phạm: kỳ tựu trường tháng Septembre Lời nghiêm cấm mấy thầy cai trường lãnh vào lớp đồng ấu quá lệ định, và con nít chưa đúng tuổi nhập học. Lời di truyền ấy đã lâu. Mà sao còn lắm ông hương ở chốn thôn quê, chưa thấu đến tai, cứ trách làm hoài vậy? Dẫu không coi được, không đọc được, có lẽ cũng nghe được. Hay là tưởng quyền tư của mình trọng theo chốn lục lâm, mà không tưởng quyền chung của quan trên rải khắp nơi đô hội. Tệ cho đến đỗi cách cho con đi học, không chịu giáp mặt ông thầy, nói tên con mình cho thầy đem vào sổ sai con ôm cặp đến, thầy giáo có hỏi con ai, tên họ gì, nó không biết chi hết. Có người con chưa đúng tuổi nhập học dắc đến biểu thầy giáo cho nó học với kẻo để ở nhà mất công coi chừng. Thầy giáo không chịu lãnh, thì trách sao không nghĩ. Tuy đã biết phép quan chớ lệ làng xưa nay sao, dầu mấy thầy thông hiểu thế nào đến dạy trong làng mọi sự chi khỏi nhờ làng; sá gì có một thằng nhỏ mà thầy từ nan. Kể thì cho con đi học giao phú cho thầy giáo, chớ không cần nhắc con mình nó đi học cho thường kẻo mất ngày giờ. Con nít thường hay có tánh biếng nhác, trông cho có dịp mà ở nhà. Bởi vậy có đứa ra mảng một năm đi học chừng 2 tháng; khi thì kiếm lời dối trá ở nhà. Lúc thì ở nhà có công việc bắt nó ở nhà giúp đỡ. Nhứt là mùa ruộng, để ở nhà coi nhà giữ em, chăn trâu, coi gặt, coi cấy. Như vậy nghĩ coi làm sao mà hay mà giỏi cho đặng: Nếu thầy giáo có cần nhắc đến thì nói miếng là cho học cho biết tên tuổi, chớ đất nầy có chắc gì làm quan được. Phải biết, nói vậy thì biết xét tại nơi mình, nên con không đặng tấn-bộ. Cái nầy chừng thấy con người ta học khá hỏi lại con mình nó không biết gì hết, sực nhớ lại nó đi học lâu năm nhiều tháng thì trở trách nói rằng thầy giáo nầy dạy không cần, thầy kia làm biếng. Có người con để ở nhà lâu không cho thầy-giáo hay biết vì cớ nào nó ở nhà, đi vậy thầy giáo kêu mời đôi ba lần cũng không thèm đến mà trả lời, thầy giáo sợ để sổ ghi vắn mặt nhiều thì bị quan Kiểm trường rầy nên phải bỏ sổ, đôi sách vở lại, thì cả oán nói sao thầy giáo làm phách. Rồi thì đốc làng, ông nầy đứng tờ gởi ông kia đứng tờ chạy, nói rằng thầy giáo làm biếng nhác, không thì rủ bà con dòng họ kiếm cớ cáo gian, hoặc xúi phường kị-nữ, cùng lũ côn-đồ toan mưu nầy kế kia làm nhục cho thầy giáo; vì phần nhiều mấy thầy giáo đến làng dạy thì tứ cố vô thân, có kêu nài ra thì lấy ai mà chứng kiến. Bởi cớ ấy nên có nhiều thầy giáo ơ hờ mà phải mang tiếng không tròn bổn phận. Lời tôi nói đây là nói những ông mô như vậy; hãy khá chừa đừng làm những việc giả mang mà nên danh nhơ cho xã-hội, vì tôi có nghe bạn đồng-nghiệp của tôi không đề phòng mà phải bị như vậy hoài, còn tôi cũng có gặp cảnh như vậy.

Tôi ước trông làm sao cho quan trên mỗi khi có đến như vậy tra xét ra cho minh bạch, đặng buộc tội lũ giả mang, kẻo để vậy họ cứ quen nết cũ.

Phạm-hữu-Mật

Vô tuyến điện

Paris ngày 16 Juin 1923.

Phòng chúng-nghị

Giữa phòng chúng-nghị, ông Poincaré giục lòng đảng dân chủ bảo quốc là đảng đông hơn hết và xin cho họ chánh khỏi thuộc về đạo nào cả; ngài sẽ bảo tin cho quyền tự do và sẽ trừng trị những đều tàn bạo của A-lơ-măng mà ép chúng nó thuận tùng Đồng-minh. Ông được lòng tin cậy phòng chúng-nghị: 354 thăm thuận, 161 thăm nghịch. Các đảng trung bình xã-hội, đảng của ông Clémenceau và đảng xã-hội không chịu tin cậy.

Gia thêm quyền

Hội công-đồng thành phố Saigon được gia thêm quyền cai trị một năm nữa.

Paris ngày 17 Juin 1923

Vụ nhà băng Thiệt-nghiệp

Tòa tiểu-hình Ba-ri bát đơn xin tra xét lại một lần nữa về vụ nhà băng Thiệt-nghiệp Tòa còn đương xử vụ nầy.

Ngân khố

Có một đạo chỉ dụ mới chấn chỉnh sở ngân khố Đông pháp lại và lương bổng kể từ ngày 1er Juillet 1919.

Đấu quyền

Võ sĩ Morelle đấu quyền thắng Siki trong sáu hiệp.

Đám táng long trọng

Sở phí đám táng ông Pierre Loti về phần nhà nước. Quan Học-bộ thượng-thơ có đưa. Linh cữu của nhà văn sĩ trước danh đưa xuống chiếc tàu Chamoisi có bốn chiếc tàu bắn trái phá theo đưa đến cù-lao Oléron. An táng trong vườn hoa tại nhà tổ phụ của ông.

Ông Poincaré

Các báo nói rằng bài diễn từ của ông Poincaré ở phòng chúng-nghị chỉ rõ chánh sách nội vụ được khen lắm. Hội nhóm đếm bỏ thăm tin cậy: 375 thăm thuận 207 thăm nghịch.

Báo Le Temps nói: Ông Poincaré trang cái chánh sách ngoại giao một cách thông minh, một cách cứng cỏi và rất rõ ràng.

Báo Les Débats nói rằng cuộc bàn nghị ở phòng chúng-nghị làm cho thấy rõ ràng các phe đảng dân chủ hiệp lại thì đông hơn các đảng khác. Chánh sách của Chánh-phủ do theo đạo dân chủ và tùng theo những người chỉ quyết buộc người kính vì đạo ấy mà trừ những đảng thuộc bên tả và cực tả. Các luật ngoại đạo nầy phòng chúng-nghị đã đề ý, thời phải lấy ý rộng mà hiểu luật về các sắc đạo, và xét những đơn xin của các hội bảo dưỡng và cô nhi viện. Tuy là phân hai đạo Thiên-chúa và Chánh-phủ song cũng chẳng cấm giao hảo cùng Tòa thánh.

Phần thưởng văn-chương của họa công

Nhà thi sĩ Paul Valéry được phần thưởng văn chương của các họa công.

Số người nhập tịch Langsa

Số người vào dân Langsa năm 1922 được 4.583 hơn số năm 1921 được 1823.

Tòa Nội-các Banh-gích

Trước ngày thứ ba hay là thứ tư cũng chưa biết được ai lãnh lập tòa Nội các.

Ông Theunis chưa được lịnh gì. Vua còn đương thương nghị cùng hai quan nghị-trưởng hai phòng quốc-hội và các chánh đảng.

Gia-truyền-tập

Thuốc ho

Trước khi muốn ho nó làm trong cổ phải khò khè, cách khó chịu. Hãy kiếm trầu trà-lẹt, đọt tre-mỡ, đào cũ-sả cựu, với lá bạc-hà. Mỗi môn một nắm bằng nhau hiệp lại, sao cho chính sắt một chén rưỡi còn lại 7 phân, uống vô vài lần thì hết ho và hết khò-khè trong cổ.

Thuốc xứt mụng

Mua 1 su trái Bã-đậu, tiệm thuốc bắc có bán, đem về mài với nước lạnh, mài hơi sệt xứt vô mấy chỗ mụng thì nó rút cuồi mụng ra hết không có mụng nữa da mặt như cũ.

Lời dặn đánh rành xứt nó vô thì cái mặt nóng hực khó chịu lắm và có hơi sưng. Tự ý, chớ tôi có dùng rồi thấy hay nên xin đăng vào quí báo.

Trần-thành-CƯƠNG.
Ex Moniteur à Cainham.

Đông-pháp Thời-sự

NAM-KỲ

MỤC-LỤC LUẬT-LỆ VÀ LÝ-LUẬT

Sao dịch ra chữ quốc-ngữ.
Tổng-lý chủ nhơn ông Robert CRÉMIEUR
Cựu Trạng-sư tòa phúc án Paris có được các thơ phong tặng kể ra sau đây:

Tại Sadec ngày 25 tháng 5 tây 1923,

Quan Đốc-phủ LÊ-QUANG-HIỀN, *thưởng thọ đệ tứ Bội-Tinh, ở Sadec, gởi cho ông* Robert CRÉMIEUX, *cựu Trạng-sư tại Tòa phúc-án Paris, dự đồ khoa Quốc-chánh-pháp, ngụ ở tại Saigon,*

Kính lời cho quan lớn rõ.

Tôi đọc nhựt báo sở tại, thì lấy làm vui lòng mà thấy quan lớn đã xin được phép của nhà-nước mà sao dịch ra chữ quốc-ngữ cùng ấn hành các *luật-pháp* các *chỉ dụ* và các *lời nghị* ban hành trong xứ Nam-kỳ nầy.

Quan lớn có ý tốt mà dùng chữ quốc-ngữ là quốc-âm của con nhà Annam mà sao dịch cho mọi người Annam đều thông hiểu được các luật pháp cai trị chúng tôi như vầy thì chúng tôi cám tạ ơn quan lớn lắm.

Đợi cho quan lớn làm cho hoàn thành công việc nầy, tôi chúc cho quan lớn làm cho nên việc vậy.

Xin quan lớn tin nhậm tình thân quyến của tôi.

Signé : HIỀN,
Đốc-phủ hồi hưu, làm Hội-đồng Hội nghị tư.
Thưởng thọ đệ tứ bội tinh.

Ông ghẹ

Ông Sơn-đá S... khai rằng hồi 12 giờ trong lúc ông ăn cơm nhà hàng Vinhda, có một ông Sơn-đá khác « chọt » của ông hết 2 cái quản ka-ki và lại một ông Sơn-đá khác nữa thoi vào mặt ông một thoi vì ông kêu lính mã-tà.

Vụ nầy còn tra xét.

Xe-hơi đụng

Hôm 17 tây ở tại đường Paul Bert lối 9 giờ rưỡi xe-hơi của ông hội-đồng phòng thương-mãi Trần-kim-Ky sở-phơ Huỳnh-văn-Lai cầm bánh với xe-hơi của Kuoch-Chin ở Namvian đụng nhau Xe trước bị hư chút đỉnh. Vụ nầy sẽ tới Tòa hộ.

Cũng là ông ghẹ

Ở tại nhà hát bóng Moderne Cinéma có một ông Sơn-đá làm rầy, nên chủ hát bóng M. Dubray đi kêu ba-trui lại lấy số thứ tự của ông ghẹ rồi để cho ông ghẹ đi về thong thả.

Hội-nghị thành phố Saigon

Có lời chỉ dụ ban cho báo phái-viên công đồng hội-nghị thành phố Saigon được quyền hành chánh thêm một năm nữa.

Dịch bò

Vì lời nghị đề ngày 16 Juin làng Preychet hạt Tâyninh bị dịch bò.

Thể-tháo

Cuộc đấu cầu

Trong vài ba năm nay, các cuộc thể-tháo tại Nam-kỳ tấn bộ rất nhiều, mà nhứt là phía đấu-cầu. Tại châu thành Saigon, Cholon, trong các tỉnh, cho đến mấy quận nhỏ cũng có lập hội đấu-cầu. Người cử-vỏ thiệt là đông, song ít người đặng thiện nghệ.

Nhắm lại đấu-cầu xem là một sự rất dễ, mà mình muốn cho trở nên một tay cử-vỏ giỏi cũng là một đều khó đó. Tuy là một cuộc chơi mà nó buộc người cử-vỏ phải có mưu trí, có sự nhặm lẹ, có sức lực. Xét kỹ thì mấy tay cử-vỏ trong một hội đấu-cầu, bất kỳ là đứng về hàng ngũ nào, chỗ nào, cũng đều phải có cái phần trách nhậm riêng.

Trong sáu bảy năm nay, tôi chen lấn trong các cuộc đấu-cầu, tôi chẳng phải là một người cử-vỏ giỏi, song nhờ có chơi lâu năm, và có ý tìm tòi, nên biết chỗ léo-lắt trong cuộc đấu-cầu, tôi chẳng luận tài sơ trí siển, ngụ ý viết ra đây, ước sẽ đặng giúp ích cho người mộ thể-thao.

Trước hết tôi tả cái phận sự của một anh trung quân (demi), rồi lần lần sẽ nối theo.

Phận sự của một người Đứng Demi (Trung-ương)

Mười một chỗ trong một hội đấu cầu, có chỗ nầy là khó hơn hết. Người cử-võ nào đứng chỗ đó, có cái phận sự rất lớn lao, phải thạo các léo-lắt của cuộc đấu cầu, phải cho giỏi hơi.

Người « demi » giữa cũng tỷ như cái chìa khoá của hội mình vậy, vì trong những dịp thắng, cũng khi thối thì nhờ có một mình người « demi » nầy nhiều hơn hết.

Trong khi bị xâm lấn thì phận sự người « demi » giữa phải sao?

Phải lo ngăn cản tận tâu, phải cho sốt sắng, giạy bên nầy, trở bên kia mà cầm cự ba người tiền đạo nghịch trước mặt.

Trong khi thắng nước thì phận sự người « demi » giữa phải sao?

Phải lo giúp tốp tiền đạo của mình và tấn tới luôn luôn.

Hiếm người đá banh đặng mà bỏ vô lãnh phận sự nầy chẳng đặng.

Người « demi » giữa phải cho nhặm lẹ, vì khi người chận trái cầu, chuyền một cách mau mắn, thì tấc nhiên tốp tiền đạo thừa cơ bên nghịch trở về chẳng kịp mà chuyền tới mau.

Người « demi » giữa chậm lụt làm mất nhiều cơ hội đáng ăn, vì khi chận trái cầu rồi nếu để chân chờ một chút, bên nghịch đã chạy về mà giữ địa phận kịp, thì tốp tiền đạo khó thắng tới đặng.

Người « demi » giữa phải biết đội đầu mà giành mấy trái cầu bay bổng của bên nghịch giao qua.

Người « demi » giữa chớ nên đụng đâu đá đó (trừ ra một hai khi gấp rút mà thôi) phải coi chừng tốp tiền đạo của mình mà giao trái cầu, phải giao sà-đất, chớ giao bổng quá, đã làm cho mất ngày giờ, lại nhiều khi cũng bị bên nghịch giựt.

Chẳng chi trái mắt hơn là thấy một anh « demi » giữa lấy sức mạnh mà đá trái cầu đi cho xa, chẳng có phương hướng chi cả.

Ng.-v.-Nhiều.

TIỆC MỪNG TÂN-QUAN

Tại làng Đồng-sơn.

Hôm ngày 24 tháng tư Annam nhằm ngày 8 Juin 1923, Hương-chức làng có trần-thiết tiệc cơm Langsa tại đình Đồng-sơn, có hát bạn Triều-châu khánh-hạ ông Trác-cường-Cang vinh-thọ Cai-tổng, tổng Hòa - đồng - thượng.

Trong tiệc tân-quan có mời quan Chủ tỉnh cùng lịnh Phu-nhơn và các viên-quan Langsa, viên-quan Annam trong hạt, đến dự tiệc chia vui cùng Hương-chức.

Chừng tiệc hầu mãng, trước khi dùng rượu Sam-banh, M. Hương-chánh Trần-công-Vị thay mặt cho Hương-chức đọc bài diễn-văn như vầy:

Chư quí quan, và quí ông, quí bà.

Nay là ngày hoan-lạc của chúng tôi, chẳng lẽ không lời cung-tụng.

Vậy nên Hương-chức chúng tôi đặt bày tiệc mọn gọi chút lòng thành, và tỏ đôi lời thành thiệt.

Hương-chức chúng tôi lấy làm hữu-hạnh, đặng một vị xứng đáng lên cầm - quyền trong tổng của chúng tôi là ông Trác-cường-Cang, nay đã vinh nhậm chức Cai-tổng trong tổng Hòa-đồng-thượng nầy, những đều của Hương-chức chúng tôi cung tụng đây, chẳng phải là đều quá dự.

Vẫn ông tân-quan mà Hương-chức chúng tôi rất hâm mộ đây, vốn hàng phiệt-duyệt thế-gia, lại tánh tình ôn-hậu, biết binh công-lý, biết vụ nhơn quyền, ấy là đều của Hương-chức chúng tôi đã đắc kỳ sở nguyện!

Đây chúng tôi xin lược trần công - đức của Ngài đối trong phần tổng chúng tôi lâu nay: Từ năm 1911 ra làm chức Thôn-trưởng cho làng hai năm, vuông tròn phận sự. Kế đó trải mấy năm làm Hương-chức Hội-tề, hết lòng công-ích với quê-hương mà điều đình trong hương - lý, chẳng phụ phần trách nhậm.

Qua đến năm 1920, vì danh-giá bấy lâu trong tổng, nên nhơn-dân trạch cử Ngài lên làm Hội-đồng địa-hạt, đại biểu cho dân, binh vực lợi quyền cho xứ sở. Đến năm 1923 là năm nay, đã gần hai khóa. Trong lúc ngài lãnh chức Hội đồng, ngài đã biện bát nhiều đều công-ích. Ngày nay dấu tích xứng đáng của ngài hãy còn ghi để chốn nghị-viện.

Nay ngài đặng cầm quyền cai trị trong tổng chúng tôi đây, Hương-chức chúng tôi chắc rằng, nếu sở hành của ngài qua rồi như vậy đó, thì cuộc tương-lai đây sẽ đặng mở-mang trong phần tổng chúng tôi thêm nữa.

Vậy từ đây chúng tôi cầu chúc cho ngài lộc-vị cao thăng, đường danh chói rạng, hầu điều đình cho Hương-chức chúng tôi ngày thêm mở mang ra nữa, ấy là đều Hương-chức chúng tôi thành tâm ước nguyện.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 163-165-167 (1er étage)
Hanoï: aux Bureaux du Trang-Bàn Tân-Văn.
Paris: chez M. M. Mayence & Cie 9, rue Tronchet.
traite à forfait pour les concerts de longue durée. Les prix sont payables d'avance.
ez, cheques et mandats-poste sont reçus dès le 29 août. S'adresser à M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-Văn, chỉ bởi về đăng báo thì để cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

vi-sự

Ông ghẹ

...đã S... khai rằng bài 12 giờ ...ng ấn cơm nhà hàng Vinhda, có ...đã khác ở chợt ở rẻ ăng hết ...ka-ki và lại một đàng Sơn-đá ...hoi vào một ăng một thoi vì ăng ...ên tra xét.

Xe-hơi đụng

...tây ở tại đường Paul Bert lối 9 ...xe-hơi của ông hội-đồng phòng ... Trần-kim-Ky số-phọ Huỳnh-... bánh với xe-hơi của Kuoch-...arvian đụng nhau ở Xuvớc bị ...nh. Vụ nầy sẽ tới Tòa hỏ.

Cảnh là ông ghẹ

...à hát bóng Moderne Cinéma có ...ra-đà hâm hẹ, nhưng chỉ hát bóng ...đi kéo ba-trai lại lấy số thứ tự ...e rồi để cho ông ghẹ đi về thong

ghị thành phố Saigon

...i đu ban cho bán phải-viên cho ...ghị thành phố Saigon được quyền ...n thêm một năm nữa.

Dịch bò

...hi để ngày 16 Juin tăng Preychet ...bị dịch bò.

...lemi » giữa cũng tỷ như cái chia ...ội mình vậy, vì trong những ...công khi thối thi nhờ có một ...i demi » sẽ nhiều hơn hết. ...i lại sám lấn thì phải sự người ...ần phải sao ?

Thật cũng dân tâu, phải cho sự ...ần cây, trở bên kia mà cầm cự ...ần đến ngày trước mặt.

Mà muốn thay thì phận sự người ...ần phải sao ?

Phải lớp tiền đạo của mình và ...hiện.

Rồi đã bạnh dặng mà bổ vô ...ự nầy chẳng dặng.

...lemi » giữa phải cho nhằm le, ...i chúc trái cầu, chuyền một ...hai thì tiếc-hiền tốp tiền đạo ...ngăn trở về chẳng kịp mà ...mau.

...lemi » giữa châm lại làm mất ...i đặng, vì khi chận trái cầu ...chận chỉ một chút, bên nghịch ...mà giữ địa phận kịp, thì tốp ...ở thăng tới đặng.

...lemi » giữa phải biết đối cầu ...ấy trái cầu bay bổng cầu bên ...o qua.

...lemi » giữa chớ nên dụng đến ...ra một hai khi giáp rút mà thôi) ...ng tốp tiền đạo của mình mà ...ần, phải giao xã-đấi, chớ giao ...ần làm cho mất ngày lắm, lại ...ũng bị bên nghịch giựt.

...i trái nào hơn là thấy một anh ...ần lấy sức mạnh mà đá trái của ...thang có phương hướng chi cả.

Ng.-v.-Nhiều.

...ân-quan mà Hương-chức chúng ...mỗ đây, vốn hàng phiệt-duyệt ...tánh tình ôn-hậu, biết bình ...t vụ nhơn quyền, ấy là đều của ...chúng tôi đã đắc kỷ sở nguyện ! ...ội xin lược trần công-đức ...hội, rằng sức giúp nhau, ấy là phận sự. Việc tôi đã gọi là tăng trợ qui hồi có chi là trọng. Mấy ông đồng tâm hiệp lực, làm nên một hội đồng đảo như vầy thì công càng đồng mấy nữa cần chi!

Lúc tôi đi Bắc-kỳ có được hội « Công thương đồng-nghiệp » xử ấy thiết đãi. Công-thương đồng-nghiệp Đông-pháp, tức là chức việc của các hạng thương-mãi và kỹ-nghệ.

Hội đồ công đồng chức phận với các ngài, và cũng đồng hi-vọng với các ngài.

Tôi đã có xem bài thơ « Trăng vì » đã đi bạnh trong báo « Hữu-Thanh » là cơ quan của hội Bắc-kỳ. Báo « Hữu-Thanh » cũng nhận bài thơ « Trăng vì » là lời mở nước của hội « Công-thương đồng-nghiệp. » Và tôi tưởng là chỗ trông non của các ngài.

Bài thơ đó tôi xin đọc :

Tạo hóa gây hình bề tí hon ;
Nước da trắng trẻo, tấm thân tròn.

Nghe hai câu đầu thì biết rằng : người ta làm tướng chức việc các nhà thương-mãi lấm thông chức việc các nhà thương-mãi thì phẩm giá có chi cao. Nhưng mà phẩm giá quới cao thấp, thì ai lấy chức phận mà xét, chỉ xem tâm chí người đó. Ông Hưu mới nói rằng : hội sẽ lo bổ cuộc mà giúp nhân quân xã-hội ; thì tránh ranh tâm chi của các ngài ở nơi câu thứ hai đó.

Câu thứ hai và thứ tư :

Trước vì hàng nhiệt cần là cái ;
Nay bởi ôn hòa để hóa con.

Tôi tỉnh hình của nội, ngày trước ông huyện Nguyễn-văn-Của đem lòng nhiệt thành với xã-hội, mới sáng tạo qui hội thì có mấy chục người hội-viên, nay số hội viên lần lần tới hai trăm rưỡi thì đã bốn rồi, đã nhiều rồi. Trong cỉ Nam-kỳ có mấy hội được đông đảo như vậy.

Câu thứ năm và thứ sáu tôi xin không đọc, vì hai câu nầy là lời tự thân của các chức việc thương-mãi của Bắc-kỳ. (1)

Hai câu chót như vầy :

Ít lâu mọc để lòng càng cảnh :
Ngàn giờ thu bỏ chẳng nước non.

Vỗ tay ! ! !

Hai câu nầy tỏ rằng :

Ngày nay mấy ngài là chức việc giúp các nhà công-thương, chớ không bao lâu mấy ngài thao bút toán và việc thương-mãi rành, thì mấy ngài mới người sẽ là một thương-gia và có lẫn mỗi mỗi cũng đều là đại thương-gia đó. Rồi chừng ấy mắc tình mấy ngài giúp cho nhơn quần xã-hội là nhỡ bi vong đăng kinh cũa mấy ngài.

(1) *Nota :* Câu thứ năm và thứ sáu như sau nầy :

Tay với cha gà mang tiếng bạc ;
Nhồng công mẹ vịt vẫn lòng son.

Nhiều người giúp việc thương-mãi Bắc-kỳ ăn lương bổng ít lắm, mỗi tháng chừng 30 đồng mà thôi, không đủ no ấm vợ con. Trong gia đình không đủ chi phí, mà lòng mơ ước giúp đồng bang thì nhiều. Nên có mắt mới người phải bị mang tiếng ngoan-ngãn, ngăn-ngừa lúc làm việc, mang tiếng không để trọn lòng mà giúp việc cho chủ.

Còn các chức việc công thương Nam-kỳ lương bổng cao, giúp việc lận tâm.

Vì cớ ấy M. Trần-quang-Nghiêm không đọc bai câu nầy.

THUẦN PHONG MĨ TỤC

Lấy lễ nghĩa làm đầu

Ở đời ai có phận nấy tạo hóa sanh nên mặt tinh ai phải phải, không không, tự ý kẻ khôn dại tự chuyên lấy sự bổn phận cho vừa thửa nhơn tâm nhơn tình. Vậy nên phải cần biết sự lễ nghi phép tắc là sự làm cho người được dễ dàng, được hòa hình trong xã-hội ấy là : Thuần-phong Mỹ-tục. Bởi vì ta người đời muốn ra lịch sự phải giữ lễ-nghĩa vi tiền và mượn cho người khôn mình thì mình phải khôn người trước đã.

Nếu tưởng mình có thế có cải, có quyền, có chức, làm chi cũng đặng không ai đem lem chi mình nói chi xúc phạm mình, muốn nói chi thì nói miễn người sợ mình thôi, làm thì làm nghênh ngang không kể ai, hễ nói thì nói vô lễ không kiên chừng thì dầu người sợ mình chẳng dám cưỡng cải chống cự thì người cũng ghé mình là người thô-lục. Tâu lại sự lễ phép chẳng phải đối cùng kẻ bề trên mình thôi, đối cùng kẻ nhỏ hèn, cùng người tầm tài, cùng phe nhược chất cũng phải giữ lễ nghi phong tục thay.

Xét đây thì : ở đời thấy cho nước nào cũng chẳng sự lễ phép làm đầu. Hễ đặt ra ở đời thì ai cũng như ai cũng tham thế ấy cũng lích hồn ấy, khác nhau là có kẻ sanh ra mạnh mẽ người lại bạc nhược, khôn dại, giàu nghèo vậy thôi. Vì lại loài người thường có cái tánh tự nhiên hay thương mến nhau mà luận-lý xã-hội cũng buộc người yêu dương nhau cả. Cũng khách lữa hay thường cũng còn phải thế hỏi chi là đồng con người đất Việt đồng bổ hấp cái không-khí trời Nam cái ái tình, cùng nhau lẽ còn phải tham thia hơn nhiều lại trong buổi giao thời nầy thì bàn ấy, bảo ấn biết sự ai đã sẽ làm rồi dạy ta nên khá giữ kẻo để cái nền Thần-phong Mỹ-tục, nước nhà, một ngày một tản bay vậy.

Tạo hóa sanh nên nên muôn vật và đặt để cho cái loại người ta ra đây thì khác đó, nếu ai biết suy trước nghĩ sau thì hơn cầm thú là chớ cái khối óc tri cũng nên bỏ lần cái tội hèn, xa nói gần, cậy gần lòng bạc kẻ nghèo. Nhất là trong cuộc gi mình làm sai lẻ-phép phủ cho miệng đời dị nghị thì mình ngỡ rằng hay giỏi sau đó, chớ chẳng để mình đem hai chữ bất lương mà vẽ trên mặt mình cho người để đọc.

QUÌ. —Biên-hòa.

PROVINCE DE TANAN

Avis d'Appel d'Offres

Lieu, date et heure de l'Appel d'Offres : *Bureaux de l'Inspection de Tanan le 29 Juin à 9 heures du matin.*

Objet : *Construction d'une citerne en béton armé de 260 mètres cubes à la Délégation de Thuthua.*

Importance des travaux : .... $ 6.882$27

Cautionnements provisoire et définitif : .... $ 138$00 et $400$00

Bureau où le Dossier peut être consulté : *A l'Inspection de Tanan et 4ème Bureau du Gouvernement.*

Tanan, le.....1973.

L'Administrateur,
RENAUD.

ĐAU BỊNH RỈ — HỮU-MÔN LỠ RA MÁU

Ai rủi bị bịnh nầy mà dùng thuốc không hết, thì nên đừng thuốc đến POMMADE MOYEN *thì sẽ thấy bớt liền và sẽ mau bớt hẳn.*

Có bán tại các tiệm thuốc Tây.

Ngày 30 Juin 1923.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Cuối tháng

	Sớm nhứt
Nhà-nước	? fr. 40
Ngân hàng Đông-pháp	? ?
Ngân hàng Hongkong Shanghai	? ?
Ngân hàng Chartered	? ?
Nhà de Gérance de la Banque Ind. de Chine	? ?

Quốc-trái của Đại-pháp

Tại Paris ngày 15 Juin 1923.

Vỏ lợi 3%	57	75	Vỏ lợi 5 p. %	1920	98 50
Vỏ lợi 5 .... 1916.	74	75	Vỏ lợi 6 p. %	1920	98 50
Vỏ lợi 4 .... 1915.	81	75			

SỔ CỐC

Giá tùa chỗ đến nhà-máy Chợlớn bao tra lại giá một trăm 21-10

Vinhlong	4 p. 90	5	4 p. 40	5	
Cantho	5	10	5	30	
Bac-liêu	5	05	5	15	
Rachgia	5	10	5	20	
Gia thường hạ trung	5	04	5	11	

Hang buôn E. HEUMANN
60, đường Mac-Mahon. — SAIGON

Tên đàng đánh dây thép : HEUCO Saigon
Dây thép nói số 268

NHẬP CẢNG — XUẤT CẢNG
LÃNH VIỆC — BÁN SOÁT
Có trữ bán :
Rượu CINZANO Turin
Vermouth, Asti-Spumante.
Hãng PIDWELL Paris
Sữa Condensé sucré «Favorita»
Sữa không đường «Gloria»
MULFORD & Cie Philadelphie
Pastilles à la Menthe :
Máu hường, Máu trắng
NICOLAS ROUGIER FILS Marseille
Đồ nhựm tơ, vải
LE NÉOPTOL FRANÇAIS Paris
Thứ tẩy độc cốt nhứt. Giết độc trong
Tránh khỏi sự tiêm-nhiễm và các thứ bịnh
Bán các mũi hột và đơ
GUILLOT & Cie BORDEAUX
Là thứ rượu mạnh
BOUCHAND PaRE & Cie FILS BEAUNE (Côte d'Or) Reims
BORDEAUX
Rượu tốt Bourgogne và Bordelais
Rượu thường dùng
ELESCA Paris
Đồ ăn bổ
Sữa đường Cacao là một thứ ăn điểm tâm quí lắm. mỗi lần ăn cứ pha với nước sôi.
Hãng LAUTIER Fils Crasse (France)
Dầu Olive thứ thiệt surfine vierge có cất Olive de la Provence nên bảo chắc rằng tốt.
A. DEJEAN. — CEITE.
Rượu mạnh.
Société Coopérative des Muscats naturels de Frontignan
Vin MOUSSEUX duc des Bardes
Là thứ rượu Sâm-banh ngon
Mứt các món sản-vật ở trong xứ

NGUYÊN-VAN-THIẾT
Quản-lý
PHÁP-VIỆT KHACH-LÂU
Hôtel de France
N° 151, rue Catinat, N° 151 — SAIGON
PHÒNG
Mát mẻ, Thanh tịnh
PHÒNG TẮM Sạch-sẽ có DOUCHE
GIÁ RẺ

Cáo bạch

Thường năm gặp kỳ bãi trường học-sanh các Học-đường hay xin bày cuộc hát giải-trí đặng vui chung cùng nhau ; bởi có ý nên mới năm học-sanh cần Bổn trường cũng vịnh theo đó mới thành ra có lệ :

Năm nay, vì cuộc tang-gia vẫn cũng vì có lời thương, ghét bao biếm cuộc hát ấy, nên Bổn-trường nhứt định từ đây bãi luông không cho hát nữa.

Nay kính
Người kính-chí-HỒNG

DỊP TỐT KHÁ NHỚ

Hãng SINGER và công-ty ô Cholon lấy làm hân hạnh khiến cùng lục-châu chư-tôn hay rằng : Hãng mới tiếp đặng nhiều thứ máy may ở bên Amérique (Tân thế-giới) đem qua, kiểu giáng rất đẹp và tiện dụng lắm. Giá bán hạ xuống rất nhiều, thiệt là dịp tốt ít khi có.

Hãng SINGER vẫn công-ty lại nhận lãnh cách mua trả góp từ tháng ; vị nào muốn mua may trả góp xin mới đến tại bổn hiệu mà thương nghị.

SINGER & Cie
25, *Avenue Jaccaréo*, 25
Cholon

LỜI RAO

Tại tiệm tôi có trữ bán máy cáng vang (Lautiloir) tiền cũ bỏ trước tôi mới đặt bên tây gởi lại, hai cái trục bỏ dài tám phân tây, giá mỗi cái 180 đồng ; ai muốn mua hãy gởi thơ tin hỏi máy ấy tôi sẽ gởi cho.

BÙI-QUANG-NHO
Commerçant (BENTRE)

Joseph BARDOU & Fils, à Perpignan

Người nào *hút thuốc* cũng đều ƯA DÙNG thứ giấy *NIL* cả.

có trữ bán tại hãng
DENIS FRÈRES
La thứ-lý ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-penh và Touranne

PHOTOGRAPHIE ARTISTIQUE ET INDUSTRIELLE
Opérateurs sortant des Ecrs Malsons de Paris
KHÁNH-KY & Cie
TRỤC CHỤP HÌNH ANNAM KHÉO HƠN
54, Boulevard Bonnard, 54 — SAIGON
Téléphone N° 610
TRAVAUX D'AMATEURS
PORTRAITS EN TOUS GENRES
Pose par tous les jours à l'atelier et domicile
PHOTOGRAPHIES SUR ÉMAUX
Portraits émaillés à l'heure de Chine sur papier Brist
TRAVAUX D'ART
CHARBON AQUARELLE GÉLATINO
Retouches artistiques très soignées

MUỐN BÁN

Vì mắc đi về ngãi bịnh Chánh-quốc nên cô người muốn bán một cái xe hơi hiệu DODGE còn mới lắt.

Xin vo nơi : *Đường Pierre, số 8 — Saigon.*

RƯỢU COGNAC
HIỆU :
BISQUIT DUBOUCHÉ & Cie
Rượu mạnh này *ngon nhứt hạng* Ai *không* uống uống *làm*
có trữ bán tại hãng
DENIS FRÈRES
La Đại-lý ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-penh và Touranne.

NGON QUÁ!!!..... THUỐC ĐIẾU
HIỆU LỚN «LE NIL»
DÂY BĂNG ĐỎ — DÂY BĂNG XANH
Société des Affréteurs Indochinois
Agent pour l'Indochine

Thứ rượu
QUINQUINA Saint Raphaël

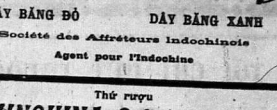

Uống vô BỔ TỈ VỊ
ăn ngon ngủ khoẻ
Có trữ bán tại hãng DENIS FRÈRES
Là Đại lý ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-penh và Tourane.

CHƯ VỊ CÓ XE HƠI

Chúng tôi rất vui lòng mà cho chư-tôn hay rằng chúng tôi mới tiếp đặng thứ VỎ XE HƠI MỚI.

BERGOUNAN CORDE (câblé)
POUR AUTOS & TALONS

Thứ vỏ xe nầy đi nơi hăng chánh của chúng tôi ở Pháp chế ra. Vỏ mềm và chắc lắm (xài được lâu dài), thứ một lần đâu chư-tôn sẽ rõ cái lợi của nó ra làm sao.

Xin mua thử một cái rồi chư-tôn sẽ thấy.

Xin viết thơ cho hãng L. DESHARQUOT.
61, rue Pellerin — SAIGON

VIN TONIQUE
ET
BI-NUTRITIF
DU DOCTEUR RIP
Vệ sanh TỪU của Lương-y RIP chế

Thứ thuốc rượu này là một vị đại bổ gân cốt cũng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn mòn hễ uống rượu này vô, thì ắt đặng ủy lão thành đồng, một mày tươi tốt coi như trẻ, lại mãng hơn xưa.

Còn con nít hiệt nhược, đờn bà mắt máu, có huyết bạch, có chứa, những kẻ hao tổn tinh thần hễ uống rượu này vào thì mạnh mẽ, lẫm liệt, da thịt đỏ sắn, tinh thần trăn kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 190, Cholon.

Dépôt PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue des Marins Cholon.

廣東二天堂大葯房
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
PHARMACIE-ASIATIQUE
38, rue de Canton — à CHOLON

Extrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 15 Octobre 1921.

Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations ou substances de la Pharmacopée chinoise. Elles paraissent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications des notices ou des étiquettes. Enfin, elles sont en très bon état de conservation.

Sao lục tờ bỉ bằng Institut Pasteur, Saigon ngày 15 Octobre 1921 chứng rằng :

Cái thứ thuốc của tiệm tôi nói trên đây đều làm bằng mấy vị thuốc bên Trung-hoa. Thuốc của tiệm tôi không có món chi làm hại hết, miễn là trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải cứ coi theo các lời dặn hay là coi theo nhãn. Nếu tác một thứ thuốc, của tiệm nói đó làm chẳng hư.

KIM - SÁC - BỔ - HUYẾT

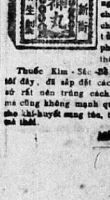

Phàm con người ta sanh ra, mỗi người đều làm theo chẳng đồng, tự chất khác nhau, kẻ thì tiên thiên chẳng đủ, người lại hậu-thiên kém bù. Vì lại dòng-dõng, dòng-hệ cũng đều nhờ có khí huyết mà dưỡng lấy sự sống, còn khí-âm khí-dương cũng phải do sự điều hòa mà mạnh mẽ, nếu bất bổ thất cách, thì trăm bịnh đều sanh. Bởi vậy cho nên người xưa có bài chẩm gồm mình lắc chưa có bịnh. Người (ở lại) phải biết phương bổ dưỡng thân mình.

Thuốc Kim - Sắc - Bổ - Huyết của tiệm tôi đây, đi sắp đặt các vị quân thần tá sứ rất nên tráng cách, chẳng nồng hàn mà cũng không mạnh quá, mãn, là làm, cho khí-huyết mau tốt, tâm thần điều hòa mà thôi.

Nếu có bịnh mà uống nó, thì chúng chỉ cũng phải bớt, còn không bịnh mà uống; nó cũng giúp sống lâu, sanh con nhiều, trong mình mạnh mẽ mùng tức, thiệt là thuốc hay bực nhứt trong hoàn-cầu thì chỉ có Kim-Sắc-Bổ-Huyết nầy mà thôi.

Chỉ trị các chứng bịnh kể sơ ra sau nầy :

Huyết kém khí hư. Thần-thể bất an.
Gầm-ghè không nổi. Chiêm bao tinh.
Tay chơn nhức mỏi. Hot thở khó khăn.
Trong lòng hồi hộp. Gầm-ghè chẳng yên.
Ăn uống không tiêu. Xây sẩm mặt mày.
Bụng mọc mắt sôi. Thần kinh de lòng.
Sinh hậu khiếm bổ. Bí đứng bần thần.
Sau lúc sản nan. Sanh ra nặng lòng.

Như ai có mắc chứng bịnh đã kể trên đây, phải mau uống thuốc hườn nầy, thì trong 24 giờ đã thấy công hiệu; uống luôn cho đặng 6 ngày, các bịnh đều hết, thần thể tráng kiện, mạnh mẽ như xưa. Như mụ ông-già, bà cả khí huyết giảm suy, tinh thần hao kém, ăn uống không cộng, bịnh hoạn liền miên, nhu uống thuốc hườn nầy cho thường, thì ăn uống mau tiêu, da thịt mịn màng, sống lâu, thêm tuổi, tinh thần càng ngày càng vượt lại, phục lại khiến đồng, tuy chẳng phải thuốc tiên, song thật gần cũng ít có.

Kia chư-tôn nữ mua thì phải nhìn cho kỉ cái hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG có hình ÔNG-PHẬT, bảo làm đó giả.

CÁCH DÙNG : Mỗi ngày phải uống 2 lần, sau khi ăn cơm trưa và tối, uống với nước lạnh, mỗi lần uống 10 hườn.

Mỗi ve giá là ..... $ 2.00

XIN GHẾ MÁT

Hai cuốn sách rất hữu ích cho làng tổng.

1° *Tuấn tra phép lệ* (Guide formulaire de Police judiciaire).... 2 $.

2° *Sanh tử hôn thú* (Guide formulaire d'état civil)..... 2 $.

Để bán tại nhà ông *Võ-văn-Thơm*, Hội đồng quản hạt, chủ trường Võ-văn (Cần-thơ).

TỪ CON

Tôi là TRẦN-HỮU-THINH, Ban-biện ở tại làng Mỹ-chánh tổng Bảo-thuận (Bentre). Nay tôi kính tới cùng Lục-châu chư vị rõ: Tôi có sanh một đứa con trai tên *Trần-hữu-Tú*, 23 tuổi có vợ con, tôi cho hai vợ chồng nó ra riêng năm 1922, tôi cho một cái nhà ngói và tiền bạc đặng vợ chồng nó làm ăn. Nay nó không lo làm ăn chi hết ngày lo cờ bạc, hút á-phiện, tôi đuợc chẳng thanh liêu.

Nay lại thêm một nghề nữa. Hồm 30 Mai 1923 hồi 1 giờ khuya nó ẩn cắp đồ nữ trang của vợ nó và tài vật tiong-sna giá đáng 330 đồng trốn đi mất. Nay tôi rẻo cho lục châu chư-vị rõ: Xin đừng đem tiền bạc cho nó, hãng ai đãm thì kiện nó mà đòi. Không đặng đòi tôi và vợ con nó.

Nay lời.
Le Ban-biện THINH

LỜI RAO

Tại tiệm tôi có trữ bán máy cáng vang (Lautiloir) tiền cũ bỏ trước tôi mới đặt bên tây gởi lại, hai cái trục bỏ dài tám phân tây, giá mỗi cái 180 đồng ; ai muốn mua hãy gởi thơ tin hỏi máy ấy tôi sẽ gởi cho.

BÙI-QUANG-NHO
Commerçant (BENTRE)

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON —

TÔI CHỈ HÚT THUỐC ĐIẾU VẤN RỒI

HIỆU: LE NIL

HAVANE — Thứ cordon màu đỏ

MARYLAND — Thứ cordon màu xanh

XE MÁY ĐẠP CỦA HÀNG L. CAFFORT

HIỆU « ALCYON »

ĐUA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lãnh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì M. Le STUNFF ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lãnh phần thưởng khai trường thì M. Trần-văn-THINH hạng nhứt, M Trần-văn-CHÁNH hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON

L. CAFFORT.

N° 32, 34, 36, Rue Catinat. — SAIGON

Đang thời, Những bịnh như là: XANH-XAO, ÔM-GẦY, ĐAU LƯNG mà uống càng tri TIN-THẦN thì Thầy-thuốc đều chứa bằng lo

NUCLOCITHOL.

Thuốc này RIỆU LẮM, trừ bịnh đàn-bà mà lại trị tiếc cũi bịnh.

Thuốc NUCLOCITHOL làm mạnh sáng MÁU-HUYẾT và cứng-cát GAN-CỐT. Thường người ta dùng nó khi đau mới giải dặng cho mau lành mạnh, mà nhứt là trừ những bịnh ko trên đây.

Cách uống: sẩn hoàn một ngày.

Thuốc bán tại tiệm ông GUILHAUD, Thầy bào chế thuốc nhứt hạng tại TOURS (France).

Tiệm tại Saigon: Tiệm thuốc, của ông L. SARREAU (Pharmacie Normale).

CHỦ ĐIỀN ! NÔNG GIA ! CÁC NHÀ CÓ XE HƠI !

Các món gì của chư-tôn muốn làm bằng sắt, làm ra hay là sửa lại những máy móc và đồ khí-cụ về nông-nghiệp;

Làm các máng nhỏ rồi của mô-tơ bằng tuếp, gau, đồng, đồng-bạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến:

FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE

Tại Khánh-hội, Quai de la Marne

Dây thép nói 95 mà đặt.

Làm kỹ-càng lắm, có lấy thuyền-mẫn ở các xưởng kỹ-nghệ khéo bên Pháp-quốc kiểm điểm công việc làm.

TIỆM BẠN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

SOCIÉTÉ ANONYME BIJOUTERIE PARISIENNE

Ông GIUNTOLI, Chủ-nhơn ở tại đường Catinat mán bài số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lầu

(Grand Hôtel de France)

Eh — anh thấy không ?

Ý ăm cái gì hai con vịt nó giành vật chi coi chớp nhán đó vậy ?

Ah hè — nó giành sợi dây chuyền nhận hột xoàn chớ gì; chắc ai mua tại Hãng ông GIUNTOLI, ở đường Catinat rồi làm mất đó chớ gì.

Hãng ông GIUNTOLI, hiệu con RỒNG VÀNG, có bán dây chuyền nhận hột xoàn nữa sao ?

Chớ chi — sao không nghe đánh tiếng sao ? Thiếu gì cà-rá hoa tai bằng vàng, bằng platine nhận hột xoàn, đủ thứ đủ kiểu.

Nói vậy hai anh em mình lại đó mua chơi ! Ở quê cũng nói lựi đó mua gì nữ trang cho vợ đeo tết, tú qua nghe nói lóng mấy bán rẻ lắm.

ARTICLES PEINTURES POUR ARTISTES PEINTRE

PHOTO-STUDIO

MEILLEUR MARCHÉ QUE PARTOUT AILLEURS

1re QUALITÉ

MUỐN BÁN

Một cái xe hơi hiệu: DODGE mấy còn tốt lắm, giá: 2.300 $ 00.

Một cái xe hơi hiệu: MITCHELL sáu máy còn tốt, giá: 2700 $ 00.

Ai muốn mua đi nói Bổn-quán.

Tự do diễn-đàn

(Tribune libre)

Ngô công Liệt-qui

Đã lắm phen, Bổn-báo có tuyên ngôn rằng sẽ mở Tự-do-diễn-đàn này, Bổn-báo riêng để cho liệt qui bình luận cho thỏa nẳng ý muốn. Nhưng bởi, cũng đã lắm phen, Bổn-báo gặp nhiều có chỉ hằng thật rằng tên ký mười bài gởi đến và đăng vào báo đó không phải là tên thiệt của người viết bài ấy; hoặc tên giả, hoặc mượn tên của người hàng xóm mà để dại vào. Ấy là một điều đáng cho ta khiếp nhược, mà người chưa chịu ăn-năn chừa bỏ. Nếu việc quí, mình đườm đường cầm bút chép ra để gương giáp ích, có sao lại sợ mà nặc danh? Hễ chưa phải là khiếp nhược chăng ?

Vì cái tật khiếp nhược ấy, gây rối, buộc Bổn-báo từ đây, những bài ở đâu gởi đến, tên ký không rõ, buộc Bổn-báo không nhận biết, thì Bổn-báo không ăn hành. Lại cón những bài ăn hành trong mọc nẳng, thì Bổn-báo để trọn rõ phận người ký tên gánh chịu lấy những đều cang hệ gì xảy đến ; Bổn-báo không cang-dự.

L. T. T. V

Cách để tang

Phe đờn ông cũng có ít người ở dơ quen tánh, đó tang đến cử chẳng đám giặt điếm chỉ rảo, cho nên từ thành-phục cho đến khi mãng-phục thì đồ tang của hạng người ấy là đồ trắng mà thành ra đồ thâm cả thảy. Khi cũng mãng-phục mặc vào mọi người thông thấy lấy làm ghê-gớm. Còn theo hàm thời có nhiều ông bắt chước người Âu-Mỹ, để tang tại mang một miếng hàng đen nơi cánh tay áo, hoặc khoanh một miếng vải trắng hay là một miếng sắt đen vòng theo trên cái nón. Những người hớt tóc, mặc đồ tây, để tang cách ấy chẳng nói chi, chớ những người chưa hớt tóc mà bắt chước để tang như thế thì đáng gọi là người hay bắt chước lăm-liếc.

Đời nay đờn bà cũng có ít hay để tang cho trăm họ, nghĩa là chẳng có người nào trong thân-nhân của à mới đu-liền mà à ấy đi đâu cũng thường có mặc đồ tang.

Tục nhứt nơi kinh-thành có nhiều à hay dùng sách ấy lắm. Số là à đó bấy lâu đi đâu cũng ăn mặc lòe-loẹt, và đeo vòng vàng, chuỗi hột, dây chuyền, nay đột yếu vậy vậy.

Đến coi bộ y giờ cợ lục thua, chưa bán hết, hoặc ăn xài huy-hoột mà tiêu-tiều; đến chừng gì ra ăn-mặc lòe-xòe không đeo vì siếc như khi trước, sợ e những người quen biết thấy vậy chê-cười hiềm-nhè chị chẳng ; cho nên à phải tạm chước để tang mà tránh tiếng đời dị-nghị. Bởi tục lệ xưa nay, hễ người nào trong lúc để tang thì chẳng nên ăn-mặc lòe-loẹt, vòng vàng cũng chẳng nên đeo. Song đờn bà bấy giờ có hiểm có chẳng tùy tục-lệ : dâu bịch khăn tang mà tay lại đeo vàng cả chồng. Cũng có có cứ đeo vàng, cứ đeo đồng và hột xoàn mà thôi. Nói rằng chẳng phải đeo vàng thì không phạm tới việc để tang.

Quảy phải ký-giả nang phân nhưng mà ký-giả thường nghe ông già bà cả thuật lại rằng : Cách chừng một trăm năm trước đây có nhiều người trong lúc thọ tang thì rất có công, như là : Chẳng hề ăn-mặc quần hàng so lụa, đồ nữ-trang chẳng đeo, râu tóc không cạo, nơi trà-dinh tửu-điếm chẳng đến, đám hỏi đám bái chẳng dự, chiếu bông miền đồ không dùng. Hằng ngày ở nhà lo cúng lạy thành kính luôn luôn. Đến đỗ cộ người trong lúc thọ tang cho cha mẹ thì vợ chồng cũng chẳng chịu ngủ chung với nhau một phòng.

Những việc cư-tang quảy-hiếu của người xưa như thế, ký-giả rất kính phục vô cùng. Song có câu nầy có lẽ nên canh-cải lại một ít :

(Tiếp theo)

Đông yên-TÀI

Lời bô-cáo

của quan Trạng-sư R. Crémieux

Việc Tham-nghị-mưu-lực Luật pháp và chánh trị của ông Robert Crémieux khởi bày ra mà làm coi càng ngày càng thạnh, nổi nên một cuộc đã số rõ ràng.

Tự nhiên xanh nhiều việc tranh giành, ra ghen hiền ghét ngõ chờ là gì đâu. Vẫn nhiều kẻ đem lòng hèn giận mà ông Robert Crémieux có cố cập giúp đỡ con nhà Annam mà nhứt luật lòng như vậy, lại còn ăn tiền công rẻ hơn các chỗ khác nữa.

Như kẻ ganh ăn như vậy thì dám đâu huyễn hoặc với thân chủ rằng ông Robert Crémieux không phải là Trạng-sư thiệt, hễ đến cậy nghị giúp việc chi thì ngài đòi tiền công mắc hơn các nhà giấy khác. Nói làm vậy là nói lão xược, phỉnh gạt kẻ thua kiến đó mà thôi.

Thiệt ông Robert Crémieux đối sự giảm cho các chủ sự, kẻ nào đi đòi thì ngài chẳng thèm đòi tiền công, tiền sở phí bước ; còn như gặp nơi lối lười khó đòi, ngài một tay sẵn lòng nhờ mà biểu thêm chi đồng trước cho ngày chót đành liệu sở phí mà thôi.

Ông Robert Crémieux làm đơn, định 10 đoàn, ăn giá từ 25 cho đến 40 đồng mà thôi. — Còn phần luật-pháp, hết việc xảy tới cho thân-chủ, thì ăn từ 10 cho tới 35 đồng bạc mà thôi.

Bởi, vậy cả và nước Annam nầy, có chỗ nào thông hiểu luật-pháp, mà ăn tiền công rẻ vậy chưa ?

Ông Robert Crémieux nầy là con cửa một ông trang-sư langsa danh giá lớn lắm ; lại ông đã làm trang-sư nhiều năm nơi tòa Phúc-án Paris, nên ngài thông thạo việc thưa kiện lắm. — Còn ông Cancellieri làm đại-lý cho ngài cũng là cử-nhơn, luật pháp xuất thân, ông Cancelliere đã làm ký-lục cho quan Trạng-sư Leyre, nên ngài cũng thông sự lý lắm, ai lại không biết danh người sao ? ký là đủ cho thân chủ tin cậy đó.

Ấy vậy hết thảy thân chủ chẳng nên nghe lời huyễn hoặc, mà bị gạt gẫm lấn của vô ích vậy.

Quan Toàn-quyền Đông-Pháp mới làm lời nghị mà cho ông Robert Crémieux coi sao-sách ra cách quốc-ngữ, các luật-lệ và lý-luật. Nghĩa là con nhà Annam ta được có luật-pháp bằng tiếng Annam cho dễ đọc, dễ hiểu, được mà toàn cợ. — Ấy là một điều qui trọng vô giá đó... Mới nói, người người đều cảm ta nên hoan-hung hô lên mà hay biết đặng tin lành nầy.

Việc sao dịch ra cả quốc-ngữ các luật lệ và lý luật đây, thì có quan Nguyễn-soái Nam-kỳ, coi kiểm,duyệt và sát-hạch trước khi ấn-hành.

Mới năm xài có 15 đồng bạc là của chẳng bao nhiêu, mà một cuốn Mục-lục sao dịch ra chữ quốc-ngữ các luật-lệ của nhà-nước, mỗi tháng xuất-bản in ra bốn kỳ, mỗi kỳ in ra một xấp luật.

Ấy cũng vì muốn giúp lòng con nhà Annam ta ăn học luật-pháp, cho biết phận-sự mình phải làm thế nào, và quyền hành của mình ra làm sao, nên ông Robert Crémieux hờ-chắc cho người nào mà mua mục-lục của ngài lâu đầy mà đọc, một cái lần đi mà tới phòng Tham-nghị-mưu-lực của ngài lập ra đó mà hỏi thăm việc thưa-kiện khỏi tốn tiền bạc chi cả thảy. Vậy thì rõ lòng ông Robert Crémieux không màng gì chỗ lợi riêng, thật vẫn chỉ có lòng ý giúp đỡ cho con nhà Annam ta mau được tự chuyên đó mà thôi.

Những kẻ mua Mục-lục nầy, chẳng những là mỗi năm thâu được 48 xấp luật, mà lại còn được thường một cái lần đi ngày sau có cần đăng hỏi thăm việc thưa kiện chi, thì khỏi tốn tiền bạc chi hết thảy.

Được như vậy mà ai có khờ dại chi cho đến đỗi không đăng dịp tốt nầy mà mua Mục-lục luật-lệ và lý luật mà đọc, trước nữa là cho biết luật-pháp cho khỏi sai lầm, sau nữa là giữ mình phòng giữ tài-sản của mình cho khỏi chẳng sang đoạt. Ai sĩ chẳng ưng cợ bội nầy mà tỏ lòng cảm tạ ông Robert Crémieux ngoài lẫn đồng dân thọ ta tấn-bộ trong đường văn-minh vậy !

Xấp luật thứ nhứt xuất bản in ra rồi, sao dịch các điều đơn bài luật-hình, luật-bộ lang-sa, luật thương-mãi, luật dạy cách thức thưa kiện việc bộ người bổn-quốc và chỉ-dụ năm 1883 chế luật-bộ để sử cho người bổn-quốc — các khán quan sẽ đọc trong xấp luật nầy, thơ của Đức thầy Victor Quintus, làm Giám-mục Lamasia coi trị địa phận Nam-kỳ hường tây, và thơ của các viện quan lớn Annam, gởi phong ngợi ông Robert Crémieux vì đã hảo làm lo lắng cho con nhà Annam như vậy. Thơ của quan Đốc-phủ-sứ Lê quang-Liêm ở Sóc trăng thọ từ đặng bổi-tinh; thơ của quan Đốc-phủ-sứ Ng.-tấn-Sĩ ở Chợ-lớn cũng được thưởng thọ từ đặng bổi-tinh; thơ của quan Đốc-phủ-sứ Lê-quang-Tiết ở Bến tre lí Bảy Đ.-ba-thơ của ông cựu hội-đồng quản-hạt Trần-trinh-Trạch, thường thọ nghị-hội-đồng-tinh v.v. cũng lãiher của nhiều quan lớn khác mà gởi phong tỉ-ụ ông Robert Crémieux để tỏ lòng cảm tạ đặng.

Trong một bài trần-thuật của ông Robert Crémieux làm mà dẫn kiến cho ông thân ngài là ông Fernand Crémieux đương làm Thượng nghị-viện công-đồng thay mặt cho dân thành Gerzé lên Đại Pháp-quốc, được thưởng thọ nghị-đồng hội tinh, vân vân ông đặt hay tuyệt diệu và cắt nghĩa rõ ràng; cái chí ngài, là muốn cho nước Annam ta đồng giàu tình kết bạn, vì Nhà-nước Đại-pháp đã lấy chỗ nhơn-nghĩa mà bảo chứa giúp hoàn đâu tộc ta cho đến bây giờ.

Chẳng có người thông minh nào mà chẳng có người quản tử nào mà tiết chi số 15 đồng bạc mà không muốn mua cuốn Mục lục luật-lệ và lý-luật mà đọc, mà học cho biết pháp sự và công việc ở đời cho khỏi lầm lỗi mà gặp lấy lỗi thấy con nhà Annam phải mua mà đọc mới là phải điệp.

Phải gởi thơ cho ông Robert Crémieux ở tại Saigon đường Bonnard số 16 hiệu, một cái mandat tỉ đồng bạc thì sẽ rộng các xấp luật đã ấn hành rồi và cái Bon thường đã mà hỏi thăm việc thưa kiện khỏi tốn tiền.

Đồ cần, đồ thêu nữ hoa-ly

BÁN TẠI TIỆM

TRẦN-QUANG-NGHIỆM

đường d'Espagne số 200 (góc Chợ-mới)

SAIGON

Giá rẻ,

Tiệm nầy trữ đủ các đồ cần dùng về việc đan khỉ, như dây đen, bông đèn, quạt máy điện, bàn ủi điện v. v. và đủ các kiểu đèn thắp bằng dầu sáng và dầu lửa có màng sông và hàng tơ lụa Bá-kỳ.

Bán sỉ và bán lẻ giá rẻ.

AU «VELO-SPORT»

50-54, Bd. Charner et rue d'Ormay. — SAIGON

Xe máy hiệu WONDER là một hiệu TỐT NHẸ-NHÀN CHẮC-CHẮN

CHẠY ÊM VÀ CÓ CHỪNG

BỎ LẠI RẤT NHIỀU VÀ SỤT GIÁ

Đồ phụ tùng trong cuộc tiệt xe-máy đạp

ĐỒ MUA THÌ GỞI THEO TÀU, XE-LỬA VÀ THEO NHÀ THƠ

HÃNG NẦY BÁNG LÒNG CHO BẠN BÁNG TRẢ PHẦN NỬA TIỀN MUA XE-MÁY BẰNG GIẤY QUỐC-TRÁI LANGSA TÚY THEO GIÁ ĐỒ

TRONG NGÀY TRẢ

AU «VELO-SPORT»

Rượu Vieille Cure

là thứ rượu NGON NGỌT, nhà nào giàu sang cũng ĐỀU DÙNG.

có trữ bán tại hãng

DENIS FRÈRES

LA đại-lý ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-penh và Tourane

Kính cùng quí ông và qui bà, tại đường Amiral Courbet số 32, có tiệm hiệu « NAM-THAI-SANH » may đồ Tây và đồ Annam rất khéo lại rẻ, có bán Laine, cols, cravates, ceintures, vân-vân... Mua bên Pháp, lại có bán hàng Tàu đủ thứ, xin mời đến may và mua đồ giùm, thì ơn rất trọng.

NGUYỄN-CÔNG-NGỌ.

(Enregistrement).

SỮA BÒ TƯƠI

CÓ KHỬ ĐỘC

NESTLÉ

Có hai thứ hộp

Savon Cadum

Để rửa mặc và tắm.

- Savon thường làm hoặc nhiều mỡ, hoặc đầu-mỡ không được trong sạch cũng nhiều độc, khó khăn cho nước da mặt cợ mình của nó.

Muốn biết savon tốt hay là xấu thì lấy chốc lời mà thử nó. Nếu nó chắc cũng làm chốc lười nồng, thì savon đó làm nhiều mỡ, chẳng nó phải làm dày nước da.

Savon Cadum bào chế một cách kỹ lưỡng và trong sạch; chẳng những là nó làm cho nước da trở nên mịnh, mà lại làm cho lỗ chơn long được khoản khoát.

Trong mình là đều cốt là theo chơn long, nên những lỗ kỳ bị bổi-bẩn bịch lại, thì nó mọc ra u, nên cũng mình.

Bột và nước Savon Cadum thấm vào chơn long, rửa đồ nhơ-nhớp mà làm cho-cái da cuả ta được khoản khoát và mình luôn luôn.

Dùng Savon Cadum lấy làm lịch kém, gì người ta dùng nó không hề chốc nào, mà lại lấu bằng hai cục savon thường.

Giá mỗi cục Savon Cadum là hai quang.

Nước hoa

VIVILLE de PARIS

PACHOD Frères & Cie LYON

Hướng truyền

Bài kỳ-từ chơi tại chùa Túy-vân
và làng Mỹ-lợi

(Tiếp theo)

Những câu tôi nói đây, chẳng phải bịa đặt nói cho thành phố; song cảnh-vật xinh-đẹp lại còn hơn lời nói, mà các thực-phẩm lại vừa nhiều, vừa ngon, vừa rẻ hơn các nơi. Sẵn thuyền ở chơi bởi, sẵn chỗ tiếp-đãi ngâm-vịnh, tại không phải ở đâu xa chỉ trong buổi vàng-ỷ rỗi, muốn đi thưởng-thủy cũng tiện mà lường bộ cũng vui. Thật là một chốn xinh-đẹp mà Tạo-hóa để có lòng yêu riêng dành để cho người xứ ấy vậy.

Gần hai giờ chiều, người chủ thuyền đục tôi ra về, tôi bởi-hỏi, không muốn đòi gót.

Ông Từ lễ-mạo mà tiễn tôi ra về. Tôi sực nhớ đến ơn ông đã chuyện trò và chỉ-bảo cho tôi đối việc. Tôi bèn tạ ơn ông bằng chút tình riêng mà từ giã ông, xem ra bộ ông cũng biết khách đến viếng cảnh, chớ không phải khách đến mua phúc, cho nên ông cũng chẳng nài nhiều lắm mà đưa tôi ra về.

Bước xuống thuyền gặp lúc thuận gió, buồm trợ, thuyền cũi sông mà đi. Boài nhìn nải Túy-vân mới trong giây phúc mà đã xa vời, núi nhỏ dần lại, rồi biến sắc đi, trước là mũi lực sau là mũi tây, rồi sau lại hóa ra mũi dại và lại đến dần. Lúc đi về chỉ một lèo là tới nơi, chẳng như lúc đi qua thấy quả núi đã sẵn nhu trước mặt mà thuyền đi hàng ngày giờ chưa tới được gần.

Nào dừa-xanh, mía-đỏ, cam-vàng chất đầy trước mũi thuyền, ấy là thổ-sản làng Mỹ-lợi mà các thân hữu tặng cho.

Thuyền đi như tên, chỉ trong một giờ thôi tôi đến trở về chốn cũ.

HÃY TRỊ CHO LÀNH BỊNH SỔ MŨI của chư-tôn BẰNG THỨ THUỐC PULMOSALVOSE CHANTE

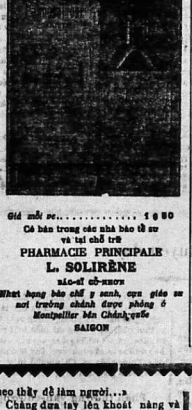

Giá mỗi ve..... 1 $ 80
Có bán trong các nhà bào chế sư và tại chỗ trữ
PHARMACIE PRINCIPALE
L. SOLIRÈNE
BÀO-CHẾ CỰ-NHƠN
Nhứt hạng bào chế y sanh, cựu giáo sư nơi trường chánh dược phòng ở Montpellier bên Chánh-quốc
SAIGON

ĐAU GAN CỐT, ĐẠI NHƯỢC
XA NHÀ-XAC, GÂY MÒN
HƯ HUYẾT
THÌ DÙNG
LÂY THUỐC HUYẾT.
DESCHIENS.
Là một thứ thuốc bổ-huyết thượng hạng, các danh-y đều công nhận.
Bổ hoàn thật sống và thuốc có chất sắt. Nhận đồng trong các Dược-phòng Chánh Pháp.
Hãng chánh DESCHIENS, 9, đường Bandry, Paris và các nhà thuốc.

Nhà máy xay lúa

MÁY TÀU CÙNG CÁC THỨ MÁY KHÁC

Lục châu qui khách muốn lập nhà máy xay lúa cùng các thứ máy khác, hãy do nơi hãng « L'UNION INDUSTRIELLE et COMMERCIALE » môn bài 44 đường Chaigneau Saigon.

Giá đã rẻ, mà cách trả tiền bạc cũng là dễ; cho trả 3 kỳ cũng là 4 kỳ, tây theo ý mình muốn.

Ông chủ hãng nầy rất thiện nghệ hết sức về việc nhà máy xay lớn cũng các thứ máy móc khác.

Như trong lục châu qui khách muốn hỏi đến chi về máy móc công đồ phụ tùng nhà máy, thì hãng nầy sẵn lòng hỏi ấm tức thì.

Có xưởng tại Chợ quán làm và sửa đủ các thứ máy, công việc làm mới kỹ càng và nhậm lẹ lắm.

Trăm năm không phai

NHÀ HỌA CHƠN-DUNG
NGUYỄN-ĐỨC-KHUÂN
55 73, Boulevard de la Somme
(HOÀNG CAMP XE LÓA GIỮA CHỢ CŨ)
SAIGON

Thợ vẽ tiêm nầy đã có bằng cấp tối nghiệp nơi trường xảo-nghệ, và được 2 cái bằng-cấp đến xảo Hanoï; mới năm rồi dự cuộc Đấu-xảo thành Marseille lại được thưởng bằng cấp và Médaille rất xứng đáng. Hình vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai.

Chư qui vị muốn vẽ xin gởi hình chụp đến hoặc viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáo bạch có biên rõ thước tắt giá và các nghĩa phân minh.

Đại Ich

ở đường Marins, số 162, — CHOLON

LÃNH SỬA XE HƠI, MÁY ĐIỆN KHÍ VÀ MAGNÉTOS

Có bán xe máy hiệu *Phi-Phi*, *Malbrough*, *Frégatte*. Xe máy còn mới hiệu *Talbot* (đảm bảo lãnh) giá riêng định chắc 60 $.

Đồ phụ tùng, quạt máy, bán rẻ, đèn khí 110 volts hiệu *Phillips*. Đèn manchons đều hôi 800 bougies.

Dịp tốt có 10 cái xe kéo chưa xài lắm, nào muốn bán, giá rẻ.

Nguyễn-văn-Chức

65, 65 Rue des Marins CHOLON

Lãnh làm nhà máy xay lúa đã các thứ kiểu theo kim thời, có thợ rập máy thiện nghệ, học đủ chỉ giảm không ăn tiền. Bán đủ đồ phụ tùng cho nhà máy xay lúa.

Dầu hôi hiệu cái Mão

Dầu hôi hiệu Cái Mão (Le Pétrole Couronne) cũng đều của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles. Dầu nầy thắp đượm lắm. Hễ dùng dầu hôi thứ chẳng nào quên hiệu Cái Mão. Phải tìm cho đúng hiệu Cái Mão mà mua, thì khỏi đặng dầu thiệt tốt.

Trong các tiệm Lục-châu thảy thảy đều có bán
Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles
đều có bán thứ dầu hôi nầy
Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm điều chi, xin viết thơ cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles ở Saigon đường Boulevard de la Somme, số 100

PHARMACIE PRINCIPALE
Tiệm thuốc chánh G. Renoux
NHỨT HẠNG BÀO CHẾ SƯ, Ở NGANG NHÀ HÁT TÂY SAIGON

L. SOLIRÈNE
NHỨT HẠNG BÀO-CHẾ SƯ, KỸ-NGHIỆP
Tiệm thuốc nầy buôn bán lớn hơn hết trong Đông-pháp

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi, và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông pháp.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nơi chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có ông chủ là một thầy bào-chế nhứt hạng, vẫn là cũ-nhơn bác vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách kỹ lưỡng, trông theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào lỗi lầm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi thì không không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. Solirène khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. Solirène là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiêu hiền đãi sĩ;

Vì thuốc tinh tân, mỗi lăn thuốc bên Tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt, xấu thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế phứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào chế thuốc cho ý theo toa của quan thầy.

SOURCE
Perrier
GAZEUSE NATURELLE

La Bouteille aux Bras de Tritons

Sur les Sodas et autres boissons
GAZÉIFIÉES ARTIFICIELLEMENT
La Source PERRIER a celle supériorité
d'être une Eau gazeuse
ABSOLUMENT NATURELLE
Au métier des contrefaçons

Trở nước suối Kẻ Thày là nước ở nước suối tự-nhiên, hèn xây con chúng họ hay bắt chước.
Ai muốn mua mà đừng vui xây nên xảng.
POINSARD & VEYRET
Boulevard Charner,
Saigon
Mà mua, đã giá rẻ mà nên khỏi lầm tốt.

Mục-tú-Nương

(NÀNG CÓ HAI CON MẮT ĐẸP)

(Tiếp theo)

Mục tú-nương đáp:

— « Chẳng có quyền chi cả, tôi đề chơi-a đặng việc chi thì va hay việc nấy; song chẳng biết vì đâu mà tôi kiến va, ngày càng nhiều thêm mãi... mấy chuyện tôi nói với thầy đó thật tôi chưa hề thổ-lộ với ai. Cái bọn ấy, xin thầy coi đó mà coi, nó hay hoặc những kẻ yếu đuối như tôi vậy...

Đặt ra mình thân bỏ liễu bơ vơ trong dám hồng-trần thì cũng phải có một người mà nương dựa, một người đàn ông vậy mà.. thầy nghĩ thử coi, phận mình cô độc... Và còn những khi nắng lửa mưa dầu... A! chớ chi tôi đặng một người giáp đỏ!... »

— Qua sẵng lòng đây bận.

— Tảy à!

Phải, qua đây. Nếu bận quyết vậy vàng quyết tự-tận, cái quả quyết thoát vòng áp chế nó hại, bận phải lao tâm tiêu tứ đó đi, thì qua sẽ đem bóng lòng quân mà che giấy đăng cho.

Cơn ấy nàng vùng nói như vậy, dường như tấm lòng phải lên khẩn khái, chẳng ai dè: « A! được! được! tôi đã quyết chí sửa mình; tôi mà còn đeo đẳng theo gã ấy thì chắc có một ngày kia va xúi tôi làm đến những điều quái gở... » Nàng lấy mắt ngó chừng một các thuần lương và khép nép tiếp rằng: « Tôi không nài bà chi cả.... tôi muốn bà muốn cho đặng bề an ổn, bởi vì như tôi đã có nói với thầy rồi, trong mình tôi không đặng giỏi... song, tôi xin hứa chắc, chẳng hề tôi để cho thầy phiền trách đụng tôi nếu tôi nương bẹo thầy để làm người... »

Chàng đưa tay lên khoát nàng và nói: « Bậu chớ làm thường vậy. Bây chẳng phải tôi bẻ bảo bộ theo lòng bận nghĩ vậy đâu. »

Nàng hàng rằng ngồi nhinh chàng sửng sốt mà rằng:

« Đó mới là lạ giữ! thật tôi chẳng hiểu chi. Thầy đem lòng chiếu cố mà chẳng hay thầy muốn cho tôi lấy chi đáp lại? »

— Không chi cả.

— Vậy sao mà thầy đi chiếu cố đến tôi?

Chàng ngập ngừng rồi huờn đãi đáp rằng: « Bởi vì qua thấy bận giống... giống con em gái của qua, nay thất đã lâu mà qua còn thương nhớ lắm. »

— Thật vậy sao thầy?

— Thật chớ... Qua xem gương mặt bận giống mặt của em qua lắm... giống cho đến đỗi khi nói chuyện với bận qua ngờ là nó đang ở trước mặt qua đây.

Trong mấy lời của chàng có hơi nào ở tự lòng, và nàng cũng phát nao-nu theo nữa.

Trước chừng vài chập, nàng còn làm màu trầy trừa và ỉi-lợm thường của làng kỹ-nữ, mà đến lúc ấy nàng lại biết khiêm cung, thiếu một đều rung-rảy.

— Thưa thầy, bây giờ tôi mới rõ ý thầy, chớ thật tự lúc bác-sơ tôi không hiểu chi dặng cả. Xin thầy dung-tùng các đều tôi thất-lật... Thầy cũng biết, một kẻ tiện-nữ như tôi, tự nhiên không khỏi lỗi-lầm cho đặng.

Chàng Nẹt-vinh đưa tay ra.

Nàng thiệt tình nắm lấy và tự nhiên, chẳng hiểu vì đâu, nàng đặt miệng mà hạng (tỏ lòng kính mến).

Chàng nói: « Đàn bà, cũ tính coi bận với qua nên thì thế cách nào; bởi vì bận, thì bận đã thổ lộ chơn-tình cho qua rồi... còn qua thì qua chưa nói hết cho bận thường... Ngày nay cái thế của qua giúp bận chẳng còn phải như thế qua định hồi hôm đó nữa.

— Thầy nói sao tôi nghe không kịp?

— Chàng mỉnh cười mà buồn bã đáp rằng: « Có chi lạ, qua nay đã lụy rồi.

— Thầy nói?

Chàng, vẫn bình sanh tánh-tình ngay thật, bèn đem việc đại biến mới xảy ra vừa đặng vài giờ đó mà thuật cho nàng nghe, trong đôi lời vắn-tắc.

Chắp chồng riêng nỗi thảm, nàng gục đầu... bao nhiêu sự ước mơ đều trôi theo giòng nước!

Chàng nói tiếp:

— Cũ sự nghiệp của qua nay còn lại có hai chục muôn quan... Qua sẽ phân số ấy làm hai: Nửa để cho vợ và con... Còn nửa thì qua đem theo mình mà đi xứ khác.

— Thầy tính đi đâu?

— Qua chưa biết... bên Bo-tê-sinh, bên Trăng-xo-vanh, bên Ôt-tra-li... Qua chọn một nơi phước địa, họa may có nhờ đất cũ dải người mới cùng chăng.

— « Vậy còn tôi?... » Nàng hỏi mà bỏ coi buồn nghiêm... « Việc mà thầy nói với tôi hồi nảy rồi tin thế nào? »

— Bận khá an lòng, qua cũng tin xong cho vậy.

— Nàng nói dấp-dính rằng: « Thầy dắc tôi theo cùng thầy chớ. A! nếu thầy tin vậy, để rồi thầy mới biết cho!.. Để ai nhìn tôi đặng! Tôi ăn một đơn kiện lắm!... Tôi chẳng giống con Mục-tú-nương nầy nữa..! »

(Còn tiếp)

HỘI NHÀ MÁY XAY LÚA VIỄN-ĐÔNG
(Rizeries d'Extrême-Orient)

Hội nặt danh vốn hùn 25 triệu quan tiền Langsa đều đóng tất số
Ở tại **SAIGON**, đường Belgique, môn bài số 15. — **Nhà máy xay và kho trữ ở tại CHOLON**

CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LÚA
MUA LÚA VÀ LÃNH BÁN LÚA — GIÙM TIỀN LÚA VÀ THẾ LÚA — CHỜ LÚA — LÃNH LÚA GỞI KHO

Trước khi bán lúa, xin hỏi bổn hiệu; nếu vì điền-chủ nào mắc đi không đặng thì viết thơ cho bổn hiệu, bổn-hiệu sẽ đến viếng mà bàn luận. — *MUỐN HỎI CHI THÌ BỔN-HIỆU SẴN LÒNG CẮT NGHĨA CHO HẾT.*

Phòng việc ở tại đường Belgique, môn bài số 15.

CÓ ĐẶT HÀNG NGÀNH TẠI CẦN-THƠ — Và có lập chành mua lúa nơi các chỗ thị-tứ

SAIGON. — IMP. DE L'UNION — TIRAGE 3,500 EXEMPLAIRE — L'Administrateur-Gérant: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Page 3235
Lozet — 6 — 1923